Vedlegg 1 TILTAKSLISTE PLASTSTRATEGI juni 2021

	Tiltak for heile organisasjonen
1	Forby eingongsplast der det finnst andre alternativ.
2	Utarbeida handlingsplan for ulike arbeidsområde og ansvarsområde i fylkeskommunen.
3	Etablere kampanjar som sett fokus på marin forsøpling til dømes i eigne kommunikasjonskanalar, som vidaregåande skuler, ferjer etc.
4	Unngå plastavtrykk og plast på avvege i miljø.
5	Bidra til arbeid med marin forsøpling og ha tett samarbeid mellom fylkeskommunar, kommunar, fylkesmenn, Senter for oljevern og marint miljø (SOMM) og andre aktørar.
6	Søkje samarbeid med kompetanse- og fagmiljø, og bidra til regional og nasjonal samhandling, initiere ulike tverrfaglege prosjekt.
7	Involvere organisasjonar, næringsliv og forsking i arbeidet med på å løysa utfordringane med plast.
8	Tiltak knytt til ulike oppgåver uavhengig av ansvarsområda i organisasjonen
	Tiltak for innkjøp
9	Kartlegge relevante innkjøpsfora for innkjøpsavdeling.
10	Utvikle rutinar og innkjøpskriterium for reduksjon av plastforbruk.
11	Foreta interne innkjøpsvurderingar i samsvar med ressursar på miljø.
12	Leggje til rette for å reduserer bruk av ulike typar plast.
13	Leggje til rette for å auke resirkulering og gjevingsgraden av den plast som kan takast i bruk
14	Regulere forbruk og avfall av plast gjennom reglar, anskaffing og interne innkjøpsavtalar.
	Tiltak for regional plan
15	Oppmode til reduksjon av plast ved uttale i plansaker.
16	Betre mottakskontroll av massar for å redusere gjenvinning av forureina massar med plast.
17	Sjå plast i regional samanheng med regional transportstrategi.
18	Oppmode om 100% gjenvinning av massar, framfor nye uttak for å unngå plastforureining ved spreiing av elektrisk sprengingsladning dekkja av plast.
19	Sikre anlegg, kvalitetssikre vedlikehaldsrutinar knytt til tidsintervall for byting/endring av dekke, moking, og generell sikring av området etc.
20	Avfallsplanar for fylkeskommunale eigedomar.
21	Stille krav til leverandørar om å avgrense bruk av plast i fylkeskommunale oppdrag.

Tiltak for Opplæring og kompetanse

22	Informere og kommunisere kunnskap om plast- og marin forsøpling og drive handlingsskapande arbeid knytt til opplæring.
23	Auka arbeidet med formidling og handlingsskapande arbeid av temaet på vidaregåande skular og andre utdanningsinstitusjonar til dømes med Nasjonal digital læringsarena, Erasmus, EØS og andre relevante program.
24	Arbeide for at alle opplæringsinstitusjonar har kjeldesortering, plasthandtering, redusert plastforbruk, oppsamling av panteflasker og er ein bevisst innkjøper og forbrukar.
25	Leggje til rette for at alle skulane er ute å ryddar plast i naturen med elevane sine.
26	At kvar skule adopterer ein strand/område, og ryddar område 3 gonger årleg med sine elevar
27	Arbeide for eit normkritisk syn på utbreidt bruk av plast I den aktuelle bransja til yrkesrelatert opplæring.
28	At alle skular lager ein eigen strategi for reduksjon av eingongsplast, kor dei legg til rette for elevmedverknad i utarbeidingog evaluering av strategien.
29	Skuler vert oppmoda om å bidra til å auke kunnskapen om plast på avvege gjennom å kartlegge plasten dei rydder, ved hjelp av kartleggingsverktøy som plastjakten.no, miljolare.no og ryddenorge.no

Tiltak for tannhelse

30	Reduserer plastbruken og variasjonar av ulike plast typar i eigen verksemd, og velje bort unødvendig eingongsplast.
31	Kjeldesortere plast til gjenvinning.
32	Velje leverandørar med produsentansvarsordning i ein sirkulær økonomi.
33	Velje bort plastleker som premiering til barn.

Tiltak for Samferdsel og kystressursforvaltning

34	Ta imot eigarlaust marint avfall på de fylkeskommunale hamnene
35	Implementerer plaststrategi i avfallsplan for mottak og handtering av eigarlaust marint avfall i alle hamnar, fiskerihamner spesielt.
36	Velje naturprodukt ved innkjøp av brøytestikker.
37	Unngå plastavtrykk og plast på avvege i miljø.
38	Ved eksempelvis: snømoking og handtering av snø som er måka, vegvasking, kummar, brøytestikker, generelt vedlikehald.

Tiltak for Kultur og Idrett

39	Støtte friluftsråda, Skjærgårdstjenesten, andre interkommunale aktørar i arbeid knytt til tiltak mot marin forsøpling og opprydjing av marin forsøpling.
40	Legge til rette for og støtte opp under ein utviding av Skjærgårdstjenesten og Vestkystparken på heile Vestlandet.

41	Legge til rette for andre aktørar sitt arbeid knytt til tiltak mot marin forsøpling og rydding av marin forsøpling.
42	Leggje til rette for og føretrekke berekraftige og naturlege uteareal, unstgrasbaner og fritidsområde utan plast og gummidekker. Vestland fylke må I samarbeid med idretten finne alternativer til kunstgress med gummigranulat på noverande kunstgrasbaner og vere pådrivar for innovasjon og utvikling på dette feltet. Det må og vere ein klar målsetnad at alle kunstgrasbanene i Vestland som bruker granulat får installert filter eller andre tiltak som hindrar at mikroplast hamnar i avløpssystemet.
43	Minimerer forbruk og oppmode om gjenbruk og leggje til rette for grøne og plastfrie arrangement.
44	Oppmode om kutt av unødvendige plastprodukt, som eingongs plastbestikk, glas, koppar, fat og sugerøyr ved tilskot til arrangement og liknande.
45	Støtte friluftsråda, Skjærgårdstjenesten, andre interkommunale og andre aktørar sitt arbeid med rydding av marin forsøpling og stimulere frivillige til å rydde strender og informere om plast- og marin forsøpling.
46	Sikre anlegg, kvalitetssikre vedlikehaldsrutinar knytt til tidsintervall for byting/endring av dekke, moking, og generell sikring av området etc.
58	Arbeide for å plassere operasjonelt ansvar og etablere føreseielege nasjonale finansieringsløysingar for profesjonelle aktørar som arbeidar med rydding og handterer avfall på avvege og marin forsøpling.
47	Avfallsplanar for statleg sikra områdar
48	Oppmode til reduksjon av plast ved uttale i plansaker

Tiltak for Innovasjon og næringsutvikling

49	Leggje til rette for verkemiddelapparatet kan stimulere næringsliv og offentleg sektor til å finne løysningar til plast utfordringa på ein langsiktig og berekraftig
50	Arbeide for å etablere produsentansvarsordningar for å standardisera typar plast og auka gjenvinningsgraden..
51	Støtte opp under og leggje til rette for alternativ for plast og stimulere til innovasjon, forsking og utvikling.
52	Fylkeskommunen skal bidra til utvikling av ny teknologi og fleire arbeidsplassar knytt til rydding av plast.

Tiltak for energi, miljø og klima

53	Interne fylkeskommunale tiltak vert konkretisere i handlingsprogram og miljøstyringssystem.
54	Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.

Tiltak opp mot nasjonalt nivå

55	Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.
56	Arbeide for at myndigheitene har ressursar til å fylgje opp forureiningslova med preventive sanksjonar.
57	Arbeide for at operativt ansvar for opprydding av plast kjem innunder forureiningslova nasjonalt.
58	Arbeide for å plassere operasjonelt ansvar og etablere føreseielege nasjonale finansieringsløysingar for profesjonelle aktørar som arbeidar med rydding og handterer avfall på avvege og marin forsøpling.
59	Vere ein pådrivar for at Noreg vert ein føregangsnasjon i arbeidet for plastreduksjon og mot forsøpling.
60	Arbeida for at avfallshierarkiet vert førande for den nasjonale avfallspolitikken.
61	Vere ein pådrivar for Noreg innfører forbud mot eingongsplast og arbeida for ei offensive implementering av EU sitt eingongsplastdirektiv kor Noreg går lenger einn minimumskrava i direktivet.
62	Arbeida for at Noreg fylgjer opp EU sitt mål om å fasa ut bereposar i plast.
63	Arbeide for at det i større grad brukast resirkulet plast i nye plastprodukt, og at produkta må utformast med mål om lenger levetid, at dei kan reparerast og gjenvinnast til nye produkt.
64	Arbeida for innføring av krav om oppsamling av mikroplast for å stoppe utslepp til miljøet
65	Arbeida for auka forsking på miljøvenlege materiale som kan erstatta plast og farlege stoff i plast.
66	Arbeida for at plast som er vanskeleg å resirkulere, til dømes svart plast, ikkje lenger kan nyttast som emballasje.
67	Arbeida for innføring av krav om gjenvinning av plastmateriale frå bygg- og anleggavfall.
68	Arbeida for forbod mot bruk av isopor som flyteelement og i anna utandørs verksemd.
Tiltak til internasjonalt nivå	
69	Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.
70	Arbeide for at det blir etablert berekraftige internasjonale og nasjonale avtaler og retningslinjer for makro, mikro- og nanoplast
71	Vestland fylkeskommune skal samarbeide med EU om å innsnevre plastproduksjon til berre plasttypar som kan resirkulerast

Avdeling som har rapportert

SUD-PKF
SUD-PKF
INV

SUD-PKF/ Alle avdelingar
SUD-PKF
SUD-PKF
INV

SUD-PKF
INV
INN
SUD-PKF
INV
SUD-PKF
INV

ORO-innkjøp

ORO-innkjøp

ORO-innkjøp og SUD-PKF

ORO-innkjøp

ORO-innkjøp

ORO-innkjøp

SUD-PKF

INV og MOK-BU
MOK
INV

INV og MOK-BU

INV
ORO-EIG
ORO-innkjøp,
ORO-EIG

FORKORTINGAR	
SUD-PKF	Avd for strategisk utvikling og digitalisering
INV	Avd for infrastruktur og veg
INN	Avd for innovasjon og næringsutvikling
ORO-EIG	Økonomi- og organisasjonsavdelinga- eigedom
ORO-innkjøp	Økonomi- og organisasjonsavdelinga- innkjøp
KII	Avd for kultur, idrett og inkludering
MOK	Avd for mobilitet og kollektivtransport
OPK	Avd for opplæring og kompetanse

OPK

OPK

OPK

OPK

OPK

OPK

OPK

OPK

SUD-tannhelse
SUD-tannhelse

SUD-tannhelse
SUD-tannhelse

ORO-EIG
INV
MOK
INV
INN

INV
INV
INV

KII

KII

SUD-PKF

KII

KII

KII

KII

KII

KII

KII

KII

INN

INN

INN

INN

SUD-PKF

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk og *KII*

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk ansvar

Politisk og *INN*

Tiltak for heile organisasjonen

Tiltak nr. 1	Forby e
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	Frå 3. juli 2021 blir fleire eingongsartiklar av plast forbode i Norge, mellom anna plastbestikk, tallerkener og sugerør. Dette er ei oppfølging av EU sitt plastdirektiv. Forbodet gjeld også eingangsprodukt av biobasert og bionedbrytbar plast

Tiltak nr. 2	Utarbeida handlingsplan
Seksjon	**Status**
	Avdelingane i VLFK har tatt ansvar for ulike tiltak lista opp i plaststrategien.
SUD-PKF	SUD-PKF lagar kvart år ein intern miljøhandlingsplan for VLFK
INV	

Tiltak nr. 3	Etablere kampanjar som sett fokus på marin forsøpli
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	I samband med TV-aksjonen fekk dei vidaregåande skulane i Vestland FK tilbod om å delta i Plastutfordringa. Elleve skular tok del i utfordringa i Vestland, som varte i 14 dagar. Slåtthaug vgs. vart nasjonal vinnarskule, og hestefagklassen på Voss vgs. vart beste klasse i landet
INV	

Tiltak nr. 4	Unn
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	Dette er eit av måla med Plaststrategien og blir ivaretatt i øvrige tiltak.
INV	

Tiltak nr. 5	Bidra til arbeid med marin forsøpling og ha tett sama miljø (SOMM) og andre aktørar.
Seksjon	**Status**
INV	
SUD-PKF	"Regjeringen vil videreutvikle arbeidet mot marin forsøpling og har besluttet at Senter for oljevern og marint miljø i Svolvær skal bli et nasjonalt senter dedikert til dette arbeidet. Senterets ansvar innen oljevern skal overføres til Kystverket."

Tiltak nr. 6	Søkje samarbeid med kompetanse- og fagmilj
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	
INN	INN ga stønad til NOSCA sin søknad Clean Oceans som har fått Arenastatus i Innovasjon Norge sitt klyngeprogram. INN følger opp Clean Oceans og kontakt med forskingsmiljø.
INV	

Tiltak nr. 7	Involvere organisasjonar, næri
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	
INN	INN følgjer opp det som gjeld næringsliv og forsking. Øyremerka pott lyst ut for arbeid med å etablere sirkulære verdikjedar for plast i fylket. Tema for arbeid i nettverket Klimapartnere som har 62 verksemder som partnere.
INV	

Tiltak nr. 8	Tiltak knytt til ulike
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	
INV	

eingongsplast der det finnst andre alternativ.

Mogeleg plan vidare	
For å bli sertifisert som miljøfyrtån må dei vidaregåande skulane oppfylle kravet: "Virksomheten skal ikke benytte engangsartikler ved matservering i virksomhetens lokaler".20 skular er no miljøsertifiserte og planen er æ starte prosessen med 10 andre skular hausten 2021.	Prioritere

for ulike arbeidsområde og ansvarsområde i fylkeskommunen.

Mogeleg plan vidare	
Tiltakslista i plaststrategien blir ein handlngsplan for heile organisasjonen, med stor grad av sektorvis gjennomføring	
Koordinering av oppfølginga av plaststrategien vil bli ein del av den interne miljøhandlingsplanen	Prioritere
INV vil følge opp tiltak kontinuerlig	Sett på vent

ing til dømes i eigne kommunikasjonskanalar, som vidaregåande skuler, ferjer etc.

Mogeleg plan vidare	
Det er ønske om å tilby deltaking i Plastutfordringa også i 2021	Prioritere
INV imøteser samarbeid med andre avdelingar angaånde dette der dette kan vere aktuelt	Sett på vent

ıgå plastavtrykk og plast på avvege i miljø.

Mogeleg plan vidare	
Gjennomføre eksisterande tiltak og evt nye tiltak i plaststrategi og intern miljøhandlingsplan	
Sjå punkt 19	

arbeid mellom fylkeskommunar, kommunar, fylkesmenn, Senter for oljevern og marint

Mogeleg plan vidare	
INV følger på kva andre byggherrar, som SVV og Nye Veier, gjer av tiltak og forsøk for å redusere plastbruk og auke gjenvinning. INV imøteser samarbeid med andre avdelingar og aktørar angåande dette der dette kan vere aktuelt.	Sett på vent
VLFK avventar kva som skjer vidare.	Sett på vent

ø, og bidra til regional og nasjonal samhandling, initiere ulike tverrfaglege prosjekt.

Mogeleg plan vidare	
Oppmode alle avdelingar om å vere aktive på sine felt.	Sett på vent
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping.	Prioritere
INV imøteser samarbeid med andre avdelingar angände dette, der det kan vere aktuelt.	Sett på vent

ngsliv og forsking i arbeidet med på å løysa utfordringane med plast.

Mogeleg plan vidare	
Oppmode alle avdelingar om å vere aktive på sine felt.	Prioritere
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping.	Prioritere
INV vil i ein tidleg fase, når konkurransestrategi skal utarbeidast, for kvart enkelt utbyggingsprosjekt og ved utlysing av nye drift- og vedlikehaldskontraktar ha fokus på dette.	Prioritere

oppgåver uavhengig av ansvarsområda i organisasjonen

Mogeleg plan vidare	
Som stabsorgan vil SUD-PKF prøve å ha oversikt over kva dette kan gjelde for om muleg å koordinere aktivitet	Sett på vent
INV vil følgje opp generelle tiltak som vil gjelde for heile fylkeskommunen	Sett på vent

Innkjøp

Tiltak nr. 9	Ka
Seksjon	**Status**
ORO-innkjøp	Innkjøpsmiljøa i VLFK har allerede eksisterande etablerte interne fora. * Vi møtes kvart halv år for fagleg samling på tvers av dei ulike innkjøpseiningane. *Vi har også innkjøpskoordinatorer i dei ulike einingane.

Tiltak nr. 10	Utvikle ru
Seksjon	**Status**
ORO-innkjøp	Plaststrategi er implementert som eit eige tema i ORO-innkjøp sitt strategidokument for kvar anskaffing. Strategidokumentet vert gjennomgått og diskutert i ORO-innkjøp sine interne oppstartsmøte ved kvar anskaffing. Plastrategi vil soleis bli drøfta i oppstart av kvar enkelt anskaffing for å identifisere kva krav som er relevant å stille i den konkrete anskaffinfa. Strategidokumentet, og soleis plaststrategien blir også tatt gjennomgått og drøfta med brukargruppeutvalet ved oppstart av den enkelte anskaffing.

Tiltak nr. 11	Foreta int
Seksjon	**Status**

ORO-innkjøp og SUD-PKF	Med "interne innkjøpsvurderingar" legg vi til grunn vurderingar hjå ORO-innkjøp. ORO-innkjøp har saman med SUD-PKF etablert månedleg samarbeidsmøte med status og vurderingar om mellom anna pågåande anskaffingar knytt til miljøvurderinger, under her plasstrategi. SUD-PKF blir også kontakta direkte utanom denne arenaen ved behov for vurdering i den enkelte aktuelle anskaffing.

Tiltak nr. 12	**Leg**
Seksjon	**Status**
ORO-innkjøp	ORO-innkjøp tykkjer tiltaket har uklår rekkjevidde, ref. formulering om "ulike typar plast". Frå ORO-innkjøp si forståing vil difor tiltaket på denne bakgrunn i utgangspunktet gjelde å redusere bruk av plast, i tillegg til oppfølging av forbodet som trer i kraft 3.juli 2021 som gjeld eingongbestikk, rørepinner mv. (SUP eingongsdirektivet). Tiltak 12 vert ivareteke på generelt plan i anskaffingar, sjå tiltak 10.

Tiltak nr. 13	**Leggje til rette for å auke resirkulering og gjevings**
Seksjon	**Status**
ORO-innkjøp	Er implementert og ivareteke ved oppstartsmøte, sjå meir informasjon under tiltak nr. 10. Vi gjennomfører korte marknadsdialoger med leverandører i den enkelte anskaffing dersom behov for meir informasjon.

Tiltak nr. 14	**Regulere forbruk og avfall av plast gjennom regla**
Seksjon	**Status**

ORO-innkjøp	ORO-innkjøp opplever tiltaket som uklårt. VI viser til svar på dei andre tiltaka.

ırtlegge relevante innkjøpsfora for innkjøpsavdeling	
Mogeleg plan vidare	
Fagleg samling kan nyttast til å diskutere og utveksle erfaringar og råd kring plasstrategien. Innkjøpskoordinatorane har ei eiga Teams-gruppe som for ORO-innkjøp vil nyttast til å informere om plaststrategi og pågåande tiltak/arbeid. Det er likevel viktig at informasjonen til innkjøpskoordinatorar også kjem frå andre kanaler enn ORO-innkjøp. Til dømes vil dette vere gjeldande innkjøpsskoordinatorar på skulane og at informasjonen også kjem frå Opplæring. Det er ønskje om å ta opp at årleg samling for innkjøpskoordinatorar når dette er mogleg igjen ifht. koronasituasjonen. ORO-innkjøp vil nytte ei slik samling til å informere om og diskutere plaststrategi.	Sett på vent

utinar og innkjøpskriterium for reduksjon av plastforbruk.	
Mogeleg plan vidare	
Rutine er allereie implementert og ivareteke ved oppstarstmøte. Vi ønskjer også å utarbeide eit maldokument som tek opp standardkrav som vil vere mogeleg å stilje i dei fleste anskaffingar, basert på erfaring frå tidlegare anskaffingar/konkurranser kor dette er utprøvd. Dette kjem i tillegg til ei konkret vurdering i den enkelte anskaffinga av kva krav som er relevante og mogleg å stilje i det enkelte anbod.	Prioritere

terne innkjøpsvurderingar i samsvar med ressurar på miljø	
Mogeleg plan vidare	

Fortsetje samarbeidsmøta med SUD-PKF. Fortsetje kontakten utanom samarbeidsmøte ved behov i den enkelte anskaffing og systematisere samhandlinga i dette arbeidet. Avhalde marknadsdialogar med leverandørar i samarbied med SUD-PKF. Føremålet med slike marknadssamtaler er mellom anna å informere leverandørmarknaden om plaststrategien og førebu leverandørane på retning og forventningar som VLFK set i førkant av eit konkret anbod. I tillegg vil dette vere med på å avstemme forventingar med utvikling og eksisterande status i marknaden, samt erfaringsutveksling. Sjå også tiltak 12.	Prioritere

ggje til rette for å redusere bruk av ulike typar plast	
Mogeleg plan vidare	
ORO-innkjøp har identifisert avtaleområder med volum av plastemballasje og eingongsplast, under her mellom anna dentale forbruksvarer og matvareemballasje. Vi kjem til å gjennomføre anskaffingar på desse områda frå hausten 2021, kor vi vil setje krav som legg til rette for å redusere plast. Det er allereie gjennomført felles marknadsamtaler med leverandører i marknaden som danner bakgrunnskunnskap for dette. Liknande marknadssamtaler kjem til å bli gjennomført på andre aktuelle områder. I tillegg vil vi gjennomføre dialog med marknaden ved behov der vi ser at det er aktuelt i samanheng med oppstartsmøte i konkrete anskaffingar, sjå meir informasjon i tiltak 9. ORO-innkjøp skal ila juni 2021 kontakte aktuelle leverandører om korleis dei planlegg kring forbodet som trer i kraft 3.juli om eingongsbestikk mv. ORO-innkjøp ønskjer å kartleggje eksisterande avtaler/avtaleområder der vi gjennom avtaleoppfølging går i dialog med eksisterande leverandører om handlingsrommet for reduksjon av plast.	Prioritere

sgraden av den plast som kan takast i bruk	
Mogeleg plan vidare	
Fortsetje marknadssamtaler ved behov , sjå også tiltak 12. Fortsetje samarbeid med SUD-PFK for deling av kunnskap, sjå tiltak 10.	

ır, anskaffing og interne innkjøpsavtalar.	
Mogeleg plan vidare	

Viser til svar på dei andre tiltaka 9-13	Sett på vent

Tiltak for regiona

Tiltak nr. 15	**Oppmode til reduksjon av plast ved uttale i plansaker. Tiltak 48**
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	Det vert no oppmoda til reduksjon av plast ved uttale i relevante plansaker, dvs plansaker for tiltak som særleg aktuelle for bruk av plast. Det kan til dømes være idrettsanlegg og småbåthamner.
KII	Har ikkje vore aktuelt i plansaker hittil.

Tiltak nr. 16	**Betre mottakskontroll av massar for å redusere gjenvinning av forureina massar med plast.**
Seksjon	**Status**
INV	I INV sine prosjekt vil massar som kan innehalde plast vil til dømes være sprengsteinsmassar frå sprengning i dagen og i tunnel og oppsamla strøsand. INV har i kontraktar føringar på at oppsamla feiemasser vert levert som spesialavfall, og plast som føl med massane vil derfor verte handtert av avfallsselskap. For sprengstein som vert deponert i vatn blir det sett krav til bruk av elektroniske tennarar og oppsamling av evt plast som kjem i vatn.

MOK-Bybanen Utbygging	Ved graving i jord/lausmassar som anten er påvist foruriena masse i form av miljøtekniske grunnundersøkingar, eller som ligg innafor Bergen kommune sitt aktsomheitskart må det søkast om løyve hjå Plan-og bygningsetaten. Massar kan gjenbrukast internt i tiltaksområdet føresett at arealkriteriet og miljørisikovurdering tilseier mogeleg gjenbruk. Dersom massane skal nyttast utanfor tiltaksområdet må det søkast dispensasjon hjå Miljødirektoratet. I Bybanen utbygging sine prosjekt vert massar mest mogeleg gjenbrukt på dei ulike entreprisane, eventuelt sortert det som er mogeleg, og forureina restmassar vert levert til godkjent mottak. Det kan vera plast i forurensa masse, men det er ikkje synleg plast som er hovedutfordringa.

Tiltak nr. 17	**Sjå plast i regional samanheng r**
Seksjon	**Status**
INV	Plast er teken inn som eit punkt i RTP.
MOK	Regional transportplan Vestland (2022-2033) omtaler ikkje plaststrategi direkte, men har eit sterkt fokus på natur, miljø og berekraft. Hovudmålet for planen er: Vestland skal ha eit trygt, effektivt og framtidsretta transportsystem som legg til rette for klima- og miljøvenleg mobilitet og berekraftig samfunnsutvikling

Tiltak nr. 18	**Oppmode om 100% gjenvinning av massar, framfor nye uttak f sprengingsladning dekkja av plast.**
Seksjon	**Status**
INV	INV har starta prosjektet "Steinhandtering i tunnelprosjektering med SteinLCA" der ulike alternativ for massehandtering og gjenbruk i andre samferdsleprosjekt skal utgreiast.

MOK-Bybanen Utbygging	Sprengstein frå anlegga som vert deponert eller nytta i anlegga inneheld plast i form av skyteledningar eller elektroniske tennarar. Det er ikkje gode tekniske metodar for å sortera ut plasten frå sprengsteinen. Plasten blir delvis «sprengt» i mindre deler under drivinga, noko vert forbrent under sprengninga, og noko blir liggjande i massane intakt. Det er og eit tryggleiksmessig aspekt inne i bildet i forhold til å plukka ut plast frå massane, i tillegg til utfordringen rundt logistikken ved uthenting av sprengstein frå stuff og videre håndtering. For sprengstein som blir fylt i Store Lungegårdsvannet vert plasten som flyt opp samla, saman med anna bysøppel og organisk avfall, då plast frå skyteledningane ofte surrar seg saman med anna avfall og det ikkje er mogeleg å plukke opp kun skyteledningane. Krav frå Statsforvaltaren tilseier at flyteavfallet skal samlast opp og vegast, samt rapportera det inn kvar andre månad. Til no er det samla ca. 15 tonn flyteavfall. Kor mykje som utgjer skyteledningane er det ikkje eksakte tal på, men det pågår eit forskningsprosjekt rundt dette i regi av NOSKA og Norce.

Tiltak nr. 19	**Sikre anlegg, kvalitetssikre vedlikehaldsrutinar knytt til tidsinte av området etc.**
Seksjon	**Status**
INV	I driftskontrakter for INV skal entreprenør (ENT) fjerne avfall, inkludert plast, langs fylkesvegane to ganger i året. I nye driftskontraktar er det sett krav til hyppigare feiing av fylkesveger i og nær større sentrum.

Tiltak nr 20	**Avfallsplanar for fylkesk**
Avdeling	**Status**
ORO-EIG	Er under arbeid
INV	Det er sett krav til utarbeiding av avfallsplaner i alle utbyggingsprosjekt. Standardkrav til sorteringsgrad for ENT sitt eige produksjonsavfall skal være minimum 80%.

Tiltak nr. 21	**Stille krav til leverandørar om å avgrensebruk av plast i fylkesk**
Seksjon	**Status**

ORO-innkjøp	Hjå ORO-innkjøp heng dette i stor grad saman med tiltak 10.
ORO-EIG	Er under arbeid
INV	INV har strandardkrav knytt til mellom anna sorteringsgrad av avfall.

l plan

3 har same innhald

Mogeleg plan vidare	
Få fram standardtekster om reduksjon av plast til bruk ved uttale til oppstart av planarbeid på ulike nivå; kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, område- og detaljreguleringer. Innspel til kommunane om redusert bruk av plast, bør gjerat på høgast mogleg nivå. Difor er innspel til kommuneplanens samfunnsdel viktig.	Prioritere
Bør ha fokus på dette i framtidige plansaker der det er relevant.	Prioritere

Mogeleg plan vidare	
INV føl med på FOU-prosjekt i regi av SVV der ein ser på reinsing av strøsand, for å unngå at plast kjem på avveie. INV vil ta stilling til om dette er noko ein skal sjå nærare på dersom prosjektet er vellukka.	Prioritere

BU må forholda seg til at alle massar som vert flytta må håndterast forsvarleg. I Prosjekteringsveileder for Bybanen heiter det: Det er utarbeidet plaststrategier både i Bergen kommune og i Vestland fylkeskommune. I hovedsak omhandler det å minimere behov for plastbruk, unngå plast på avveie og bidra til et rent og plastfritt miljø både på land og i sjø. Disse strategiene må etterleves under prosjekteringen	Prioritere

med regional transportstrategi.

Mogeleg plan vidare	
Plast er teken inn som eit punkt i RTP.	Prioritere
knytt til berekraft: Redusere klimagassutslepp frå bygging, drift og vedlikehald av veginfrastrukturen og sikre at vegane er tilpassa framtidige klimaendringar. Kollektivtenestene skal verte bygd og drifta på ein berekraftig måte	Prioritere

or å unngå plastforureining ved spreiing av elektrisk

Mogeleg plan vidare	
Det er sendt inn søknad om Klimasatsmidlar for å teste og bruke det nyutviklar verktøyet SteinLCA. Prosjektet er planlagt i perioden 01.10.21-01.04.23.	Prioritere

For å bukt med dette universelle problemet er kanskje vegen å gå å sjå på korleis hindra at plast hamnar i sprengsteinsmasse i utgangspunktet, og ikkje fjerna det etter at massane er sprengt ut. BU søkte om klimasatsmidlar til Miljødirektoratet i fjor for m.a. å sjå på om det finst alternative materialar som kan nyttast (t.d. nedbrytbare materialar), ved å gå i dialog med leverandørar, men søknaden vart ikkje innvilga. BU meiner at problemstillinga med plast i sprengstein ei bransjeutfordring, spesielt sidan tryggleiksaspektet spelar så stor rolle her. Det burde blitt tatt tak i frå eit overordna bransjenivå.	Prioritere

ervall for byting/endring av dekke, moking, og generell sikring

Mogeleg plan vidare	
INV føl med på prosjekt angåande reinsing av strøsand; sjå punkt 16.	Prioritere

kommunale eigedomar.

Mogeleg plan vidare	
Det er etablert avfallssortering for om lag 90% av alle skular. Fokus i vidare er etablering av avfallssortering for gjenståande skular	Prioritere
Det er sett krav til utarbeiding av avfallsplaner i alle utbyggingsprosjekt. Standardkrav til sorteringsgrad for ENT sitt eige produksjonsavfall skal være minimum 80%.	Prioritere

ommunale oppdrag.

Mogeleg plan vidare	

Det er for nybygg sett krav til BREEAM sertifisering som sikrar 90% sortering av byggeavfall. Arbeid vidare er å utforme ny eller justerte krav som sikrar redusert tilført plast på byggeplassen.	Prioritere
INV har strandardkrav knytt til mellom anna sorteringsgrad av avfall.	Prioritere

Tiltak for opplærin

Tiltak nr. 22	Informere og kommunisere kunnskap om plast- og
Seksjon	**Status**
OPK	Nytt læreplanverk, Kunnskapsløftet 2021, vart innført skuleåret 2020-2021. Miljømedvit har stor plass i Overordna del og i dei nye læreplanane. Vidaregåande opplæring er særs merksame på miljømessige omsyn og har særleg flagga plaststrategien høgt, til dømes gjennom miljøpedagogiske dag, utarbeiding av eige miljø- og klimafag, engasjement i One Ocean, miljøfyrtårn og skular med utviklingsarbeid særleg retta mot kjeldesortering og plast Fylkesdirektør for opplæring og kompetanse har på miljøpedagogisk dag bedd alle dei vidaregåande skulane å innarbeide plaststrategien som del av skulen sin utviklingsplan. Covid -19 har skapt utfordringar både i førre og dette skuleåret.

Tiltak nr. 23	Auka arbeidet med formidling og handlingsskapan
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 24	Arbeide for at alle opplæringsinstitusjonar har kjel
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 25	Leggje til rette for at alle skulane er ute å ryddar p
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 26	At kvar skule adopterer ein strand/område, og ryd
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 27	Arbeide for eit normkritisk syn på utbreidt bruk av
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 28	At alle skular lager ein eigen strategi for reduksjon
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

Tiltak nr. 29	Skuler vert oppmoda om å bidra til å auke kunnska
Seksjon	**Status**
OPK	Sjå tiltak 22

ng og kompetanse

marin forsøpling og drive handlingsskapande arbeid knytt til op	
Mogeleg plan vidare	
Som eit resultat av Covid-19, har skulane måtta gjort prioriteringar og gjerne hatt ulike føresetnadar og kapasitet til å følgje opp plaststrategien i den grad utviklingsplanen til skulen krev det. Det vil vere naturleg å følge opp plaststrategien meir systematisk frå skulestart til hausten. Skulane vil høgst sannsynleg vere tilbake i normal drift og arbeidet med strategien vil kunne bli meir planmessig og langsiktig.	

ıde arbeid av temaet på vidaregåande skular og andre utdanning	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

ldesortering, plasthandtering, redusert plastforbruk, oppsamling	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

ılast i naturen med elevane sine.	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

ıdar område 3 gonger årleg med sine elevar	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

ı plast I den aktuelle bransja til yrkesrelatert opplæring.	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

ı av eingongsplast, kor dei legg til rette for elevmedverknad i uta	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

apen om plast på avvege gjennom å kartlegge plasten dei rydder	
Mogeleg plan vidare	
Sjå tiltak 22	

Ti

Tiltak nr. 30	Reduserer plastbruken og variasjonar av
Seksjon	**Status**
Tannhelse	Tannhelse har sannsynlegvis auka forbruk av hanskar og andre plastprodukt i 2020. Leverandørdialog gjennomført for dentalbransjen.

Tiltak nr. 31	K
Seksjon	**Status**
Tannhelse	Ulik grad av kildesortering på klinikkane. Ingen samla oversikt. BIR tar i mot antibac-flasker til gjenvinning.

Tiltak nr. 32	Velje leverandørar n
Seksjon	**Status**
Tannhelse	Våre leverandører har liten grad av påvirkning på produsentene. Leverandørdialog gjennomført.

Tiltak nr. 33	Velje l
Seksjon	**Status**
Tannhelse	Ingen endring i praksis per i dag.

ltak for tannhelse

v ulike plasttypar i eiga verksemd, og velje bort unødvendig eingongsplast

Mogeleg plan vidare	
Normalisering etter korona	Sett på vent

Kjeldesortere plast til gjenvinning.

Mogeleg plan vidare	
Arbeide med avfallsmottak for å få levere relevante fraksjonar av plast til gjenvinning.	Prioritere

ned produsentansvarsordning i ein sirkulær økonomi.

Mogeleg plan vidare	
Ta med plaststrategi i nye avtaler. Vurdere kjøp av nedbrytbare produkt.	Prioritere

bort plastleker som premiering til barn.

Mogeleg plan vidare	
Ny avtale for dentale forbruksvarar skal være på plass innan februar 2022, utfordrer leverandørene til å komme med forslag.	Prioritere

Tiltak for Samferdsel og kystressursforvaltning

Tiltak nr. 34	**Ta imot eigarlaust m**
Seksjon	**Status**
ORO-EIG	
INV	
MOK	Fylkesferjekaiane er del av fylkesvegen, og sorterar under INV. Det er om lag 150 kaiar som har anløp av snøggbåt eller lokalbåt. Ein del av desse kaiane er felles med fylkesferjekaiar, men dei fleste er reine båtkaiar av alle typar med omsyn til lokalisering, kvalitet og storleik. Tre av desse er eigd av fylkeskommunen; Flesland, Kleppestø og Hellesøy. Alle dei om lag 100 kaiane i Sogn og Fjordane er i anten privat eller kommunal eige.

Tiltak nr. 35	**Implementerer plaststrategi i avfallsplan for motta spesielt.**
Seksjon	**Status**
INV	

INN	Fylkeskommunen har ingen formell rolle eller ansvar. Støtteordninga INN har for utvikle sirkulære verdikjeder kan vere eit aktuelt tiltak. Bergen og Omland havnevesen er medlem av Klimapartnere. Systemet med Environmental Port Index brukast av stadig fleire hamner og stimulerer også til riktig avfallsbehandling

Tiltak nr. 36	**Velje naturp**
Seksjon	**Status**
INV	

Tiltak nr. 37	**Unngå plas**
Seksjon	**Status**
INV	I driftskontrakter for INV skal entreprenør (ENT) fjerne avfall, inkludert plast, langs fylkesvegane to ganger i året. I nye driftskontraktar er det sett krav til hyppigare feiing av fylkesveger i og nær større sentrum.

Tiltak nr 38	**Ved eksempelvis: snømoking og handtering av snø**
Avdeling	**Status**
INV	I driftskontrakter for INV skal entreprenør (ENT) fjerne avfall, inkludert plast, langs fylkesvegane to ganger i året. I nye driftskontraktar er det sett krav til hyppigare feiing av fylkesveger i og nær større sentrum.

arint avfall på de fylkeskommunale hamnene

Mogeleg plan vidare	
Fiskerihamnene som fylkeskommunen eiger er i stor grad moloar og i nokon havner mindre kaier. Kaianleggene i hamnene er hovedsakleg private eller kommunale. Fylkeskommunen har heller ikkje nokon drift knytta til desse hamnene som kan fylgje opp et mottak. Mogleg plan for vidareføring er å gi økonomisk støtte til kommunar og private som vil etablere mottak.	Sett på vent
INV vil ta en gjennomgang av krav i eksisterande driftskontraktar og evt implementere nye krav og rutiner inn i nye kontraktar når desse skal oppdaterast. For kaianlegg som har kommunal eller privat eigar har ikkje INV høve til å følge opp ei slik ordning. Dette må vere opp til eigar av kaianlegget.	Prioritere
Private og kommunale kaiar vert og nytta til andre føremål enn rutedrift, og kaieigarane har ansvar for drift og vedlikehald av kaiarealet. Då fylkeskommunen ikkje er inne på drifta, så har ein heller ikkje eit apparat til å håndtera mottak av avfall. Eit slikt tiltak vil vera krevjande å gjennomføra, særleg på logistikk og areal/avtaleforhold. Det å opna for fritt mottak av eigarlaust (marint)avfall i alle fylkeskommunale hamner vil og ha ei økonomisk side som må utgreiast før ein eventuelt går vidare med dette.	ikkje jobbe vidare

k og handtering av eigarlaust marint avfall i alle hamnar, fiskerihamner

Mogeleg plan vidare	
INV vil ta en gjennomgang av krav i eksisterande driftskontraktar og evt implementere nye krav og rutiner inn i nye kontraktar når desse skal oppdaterast. For kaianlegg som har kommunal eller privat eigar har ikkje INV høve til å følge opp ei slik ordning. Dette må vere opp til eigar av kaianlegget.	Prioritere

produkt ved innkjøp av brøytestikker.	
Mogeleg plan vidare	
Per i dag er det ikkje eit fullgodt alternativ til brøytestikker i plast, men det vurderast å krevje bruk av miljøvenleg materiale i nye kontraktar. SVV forskar på eit meir miljøvenleg alternativ der brøytestikkene er laga i norsk furu og dansk pil. INV vil følgje med på dette forskningsprosjektet og vurdere å sette det som eit krav i nye kontraktkar om dette er eit godt nok alternativ. Vurderer evt pilotprosjekt for utyprøving.	Prioritere

stavtrykk og plast på avvege i miljø.	
Mogeleg plan vidare	
INV føl med på prosjekt angåande reinsing av strøsand; sjå punkt 16.	Prioritere

som er måka, vegvasking, kummar, brøytestikker, generelt vedlikehald.	
Mogeleg plan vidare	
INV føl med på prosjekt angåande reinsing av strøsand; sjå punkt 16.	Prioritere

Tiltak for Kultur og Idrett

Tiltak nr. 39	**Støtte friluftsråda, Skjærgårdstjenesten, andre in**
Seksjon	**Status**
KII	Det vert gitt driftstilskot til friluftsråd og skjærgårdstjenestane som m.a. går til tiltak mot marin forsøpling. Vestkystparken deltek i strandryddeaksjonar i regi av Hald Norge Rent. I 2020 fekk Bergen og Omland friluftsråd, Friluftsrådet Vest og Fjordane friluftsråd tilsaman 1 mill kr. til arbeid med maritim forsøpling. Dette var vidareføring av ei ordning i Hordaland fylkeskommune (2017 - 750.000 kr, 2018 - 1 mill kr. og i 2019 - 1 mill kr.).

Tiltak nr. 40	**Legge til rette for og støtte opp under ein utviding av Skjæ**
Seksjon	**Status**
KII	Fjordane friluftsråd vart medlem av Vestkystparken i 2019 og fekk tilsagn om oppretting av skjærgårdstjeneste i desember 2020. Frå 2022 skal Fjordane friluftsråd få tildeling til skjergardstenesta via Vestkystparken. Fylkestingspolitikar Nils Haugland er styreleiar for Vestkystparken (samarbeid mellom friluftsråda og fylka i Vestland og Rogaland) Dei to friluftsråda i Møre og Romsdal har og fått tilbod om å knytte seg til Vestkystparken, men har takka nei.

Tiltak nr. 41	**Legge til rette for andre aktørar sitt arbeid knytt til tiltak m**
Seksjon	**Status**
SUD-PKF	Vestland er ein eigen region i nasjonale strandryddeprogrammet, Rydd Norge. Programmet er etablert og blir leia av Handelens Miljøfond, og er Norges første omfattende og nasjonale ryddeprogram for plast. Innan utgangen av 2023 er målet deira å ha rydda minst 40 % av ytre kyst i Norge og Svalbard, samt prioriterte vassdrag. Vestland Fylkeskommune er representert i det nasjonale strandryddeprogrammet, Rydd Norge, ved Nils Haugland. Seksjonssjef for Idrett og friluftsliv i AVd KII møter i hans stad om han har forfall.

Tiltak nr. 42	**Leggje til rette for og føretrekke berekraftige og naturlege idretten finne alternativer til kunstgress med gummigranu ein klar målsetnad at alle**
Seksjon	**Status**

KII	Deltaking i prosjektet Kunstgress 2021. KG 2021 er eit samarbeid mellom fylkeskommunar, kommunar, idrettslag, industrielle aktørar og forskningsmiljø, som skal bidra til nye og berekraftige konsept for planlegging, bygging og drift av kunnstgrasbanar. - Fylkeskommunen skal inngå eit samarbeid med Vestland Idrettskrets om utvikling av berekraftige idrettsanlegg. Fylkeskommunen er pådrivar for granulatfilter rundt kunstgrasbaner.

Tiltak nr. 43	**Minimerer forbruk og oppmode om gjenbruk og leggje til**
Seksjon	**Status**
KII	I tilskot som fylkeskommunen gjer til arrangement skal det kome fram at arrangør har ein klar og tydeleg miljøprofil.

Tiltak nr. 44	**Oppmode om kutt av unødvendige plastprodukt, som ein**
Seksjon	**Status**
KII	Vert sett i samanheng med punktet ovanfor.

Tiltak nr. 45	**Støtte friluftsråda, Skjærgårdstjenesten, andre interkomm og informere om plast- og marin forsøpling.**
Seksjon	**Status**
KII	Må sjåast i samanheng med punkt 39.

Tiltak nr. 46	**Sikre anlegg, kvalitetssikre vedlikehaldsrutinar knytt til tid**
Seksjon	**Status**
KII	Dette vert gjort regelmessig i samband med håndtering av spelemiddelsøknadar. Må og sjåast i samanheng med samarbeidsavtale med Vestland Idrettskrets.

Tiltak nr. 47	**Avfallsplanar for statleg sikra områdar.**
Seksjon	**Status**
KII	Det er ikkje eit krav om avfallsplanar i statleg sikra områder per i dag.

Tiltak nr. 48	**Oppmode til reduksjon av plast ved uttale i plansaker, tilta**
Seksjon	**Status**

SUD-PKF	Det vert no oppmoda til reduksjon av plast ved uttale i relevante plansaker, dvs plansaker for tiltak som særleg aktuelle for bruk av plast. Det kan til dømes være idrettsanlegg og småbåthamner.
KII	Har ikkje vore aktuelt i plansaker hittil.

Tiltak nr. 49	**Leggje til rette for verkemiddelapparatet kan stimulere na**
Seksjon	**Status**
INN	Utlyst utviklingsmidlar med hovudtema sirkulærøkonomi og energi med frist 15. april. Pott på minst 2 millionar øyremerka sirkulære verdikjedar for plast

Tiltak nr. 50	**Arbeide for å etablere produsentansvarsordningar for å st**
Seksjon	**Status**
INN	Produsentansvarordningar for å standardisere plasttypar har fylkeskommunen liten innflytelse på, da dette truleg må skje på EØS-nivå.

Tiltak nr. 51	**Støtte opp under og leggje til rette for alternativ for plast**
Seksjon	**Status**
INN	VLFK ga økonomisk støtte og rådgjeving til søknaden frå NOSCA til Innovasjon Norge om opptak i Arena klyngeprogrammet. Klyngen med hovudbase i Bergen fekk denne statusen i 2021. Støtte til prosjekt for gjenvinning av industriplast i Nordhordland tildelt i 2020. Regionale forskningsfondmidlar og utviklingsmidlar utlyst for 2021 kan gi nye prosjekt.

Tiltak nr. 52	**Fylkeskommunen skal bidra til utvikling av ny teknologi og**
Seksjon	**Status**
INN	Arbeidsfeltet passer inn som oppfølging av mål og strategiar for framlegget til regional plan for berekraftig verdiskaping. Viktig oppfølging vil vere utslysing av Utviklingsmidlar, RFF-midlar m.m

Tiltak nr. 58	**Arbeide for å plassere operasjonelt ansvar og etablere før avfall på avvege og marin forsøpling.**
Seksjon	**Status**
Politisk/KII	Prioritert innsatsområde i Vestkystparken. Styret er i dialog med Klima- og miljødepartementet og stortingsbenkane for Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland.

Tiltak nr. 71	Vestland fylkeskommune skal samarbeide med EU om å ir
Seksjon	**Status**
Politisk/INN	Ikkje aktivitet på området så langt.

terkommunale aktørar i arbeid knytt til tiltak mot marin forsøpling og opprydjing

Mogeleg plan vidare
For budsjettåret 2021 er desse midlane som var øyremerka maritim forsøpling sett av til oppfølging av plaststrategien. Friluftsråda melder om framleis behov for midlar til oppfølging av arbeidet med maritim forsøpling.

ergårdstjenesten og Vestkystparken på heile Vestlandet.

Mogeleg plan vidare
Tiltaket er ikkje prioritert i handlingsplanen for Vestkystparken 2020-2023.

mot marin forsøpling og rydding av marin forsøpling.

Mogeleg plan vidare
Den konkrete ryddinga starta i 2021 og skal gå ut 2023. Administrator for ryddinga i Vestland er Bergen og Omland friluftsråd. Desse aktørane skal rydde i Vestland: •Skjærgårdservice AS: Bømlo, Fitjar •In the Same Boat: Austevoll, Øygarden, Askøy •NovuMare AS: Austrheim, Alvær, Fedje, Fjaler, Hyllestad, Kinn og Bremanger •Fjordia AS: Gulen •Fjordane Friluftsråd: Solund, Hyllestad, Askvoll og Stad

e uteareal, unstgrasbaner og fritidsområde utan plast og gummidekker. Vestland
ulat på noverande kunstgrasbaner og vere pådrivar for innovasjon og utvikling på

Mogeleg plan vidare

Halde fram det nasjonale samarbeide om kunstgras til 2023.
Følge opp samarbeidsavtalen med Vestland idrettskrets om bærekraftig anleggsutvikling 2021-2024
Oppfølging av "forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning (utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale)" vedteke 8. april 2021 - https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-04-07-1096 i samarbeid med Vestland idrettskrets og fotballkretsane i Hordaland og Sogn og Fjordane.

rette for grøne og plastfrie arrangement.

Mogeleg plan vidare

Vidareutvikle arbeidet med "grønne festival" i samhandling med BRAK og i samarbeid med Vestland idrettskrets utvikle ei sertifiseringsordning for "grønne idrettsarrangement".

gongs plastbestikk, glas, koppar, fat og sugerøyr ved tilskot til arrangement og lik

Mogeleg plan vidare

Vert sett i samanheng med punktet ovanfor.

unale og andre aktørar sitt arbeid med rydding av marin forsøpling og stimulere

Mogeleg plan vidare

Må sjåast i samanheng med punkt 39.

dsintervall for byting/endring av dekke, moking, og generell sikring av området et

Mogeleg plan vidare

Oppfølging av "forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning (utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale)" vedteke 8. april 2021 - https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-04-07-1096. Samarbeid med Vestland idrettskrets og Fotballkretsane i Hordaland og Sogn og Fjordane.

Mogeleg plan vidare

VLFK skal spele inn til Miljødirektoratet at avfallshandtering bør vere eit punkt i forvaltningsplanane for dei statleg sikra friluftsområda (til oppfølging i 2021).

ak 15 har same innhald

Mogeleg plan vidare

Få fram standardtekster om reduksjon av plast til bruk ved uttale til oppstart av planarbeid på ulike nivå; kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, område- og detaljreguleringer. Innspel til kommunane om redusert bruk av plast, bør gjerat på høgast mogleg nivå. Difor er innspel til kommuneplanens samfunnsdel viktig.
Bør ha fokus på dette i framtidige plansaker der det er relevant.

eringsliv og offentleg sektor til å finne løysningar til plast utfordringa på ein langs

Mogeleg plan vidare
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping

tandardisera typar plast og auka gjenvinningsgraden..

Mogeleg plan vidare
Uklart kva verkemidlar vi har for å påverke dette.

og stimulere til innovasjon, forsking og utvikling.

Mogeleg plan vidare
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping.

g fleire arbeidsplassar knytt til rydding av plast.

Mogeleg plan vidare
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskapin

eseielege nasjonale finansieringsløysingar for profesjonelle aktørar som arbeider

Mogeleg plan vidare
Ei gruppe i styret for Vestkystparken føl opp denne dialogen på vegne av styret. Regjeringa vil vidareutvikle arbeidet mot marin forsøpling og har beslutta at Senter for oljevern og marint miljø i Svolvær skal bli eit nasjonalt senter dedikert til dette arbeidet.

nsnevre plastproduksjon til berre plasttypar som kan resirkulerast

Mogeleg plan vidare
Å ta opp problemstillinga i Nordsjø-kommisjonen er truleg vår mest aktuelle inngang.

g av marin forsøpling.
Prioritere

Sett på vent

Prioritere

fylke må I samarbeid med å dette feltet. Det må og vere

Prioritere

Prioritere

nande.

Prioritere

frivillige til å rydde strender

Prioritere

tc.

Prioritere

Prioritere

Prioritere

Prioritere

iktig og berekraftig måte.

Prioritere

Sett på vent

Prioritere

Prioritere

r med rydding og handterer

Prioritere

Sett på vent til 2022. Mogleg tema for møte i Nordsjøkommisjonen.

Tiltak for innovasjon og næringsutvikling

Tiltak nr. 49	**Leggje til rette for verkemiddelapparatet kan utfordringa på ein langsiktig og berekraftig m**
Seksjon	**Status**
INN	Utlyst utviklingsmidlar med hovudtema sirkulærøkonomi og energi med frist 15. april. Pott på minst 2 millionar øyremerka sirkulære verdikjedar for plast

Tiltak nr. 50	**Arbeide for å etablere produsentansvarsordn**
Seksjon	**Status**
INN	Produsentansvarordningar for å standardisere plasttypar har fylkeskommunen liten innflytelse på, da dette truleg må skje på EØS-nivå.

Tiltak nr. 51	**Støtte opp under og leggje til rette for altern**
Seksjon	**Status**
INN	VLFK ga økonomisk støtte og rådgjeving til søknaden frå NOSCA til Innovasjon Norge om opptak i Arena klyngeprogrammet. Klyngen med hovudbase i Bergen fekk denne statusen i 2021. Støtte til prosjekt for gjenvinning av industriplast i Nordhordland tildelt i 2020. Regionale forskningsfondmidlar og utviklingsmidlar utlyst for 2021 kan gi nye prosjekt.

Tiltak nr. 52	**Fylkeskommunen skal bidra til utvikling av n**
Seksjon	**Status**
INN	Arbeidsfeltet passer inn som oppfølging av mål og strategiar for framlegget til regional plan for berekraftig verdiskaping. Viktig oppfølging vil vere utslysing av Utviklingsmidlar, RFF-midlar m.m

Tiltak nr. 71	**Vestland fylkeskommune skal samarbeide m**
Seksjon	**Status**
Politisk/INN	Ikkje aktivitet på området så langt.

n stimulere næringsliv og offentleg sektor til å finne løysningar til plast
måte.

Mogeleg plan vidare	
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping	Prioritere

ningar for å standardisera typar plast og auka gjenvinningsgraden..

Mogeleg plan vidare	
Uklart kva verkemidlar vi har for å påverke dette.	Sett på vent

ıativ for plast og stimulere til innovasjon, forsking og utvikling.

Mogeleg plan vidare	
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskaping.	Prioritere

ıy teknologi og fleire arbeidsplassar knytt til rydding av plast.

Mogeleg plan vidare	
Oppfølging i kommande handlingprogram og handlingsplanar for regional plan for berekraftig verdiskapin	Prioritere

ıed EU om å innsnevre plastproduksjon til berre plasttypar som kan

Mogeleg plan vidare	
Å ta opp problemstillinga i Nordsjø-kommisjonen er truleg vår mest aktuelle inngang.	Sett på vent til 2022. Mogleg tema for møte i Nordsjøkommisjonen.

Tiltak for energi og klima

Tiltak nr. 53	**Interne fylkeskommunale tiltak vert konkretisere i handlingsprogram og miljøstyri**		
Seksjon	**Status**	**Mogeleg plan vidare**	
SUD-PKF	SUD-PKF lagar kvart år ein intern miljøhandlingsplan for VLFK	Koordinering av oppfølginga av plaststrategien vil bli ein del av den interne miljøhandlingsplanen	Prioritere

Tiltak nr. 54	**Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.**		
Seksjon	**Status**	**Mogeleg plan vidare**	
	Ingen har rapportert om at administrasjonen i VLFK har jobba med dette	Tiltaket er også lista opp i kategorien "Tiltak opp mot nasjonalt nivå". Mogeleg vidare arbeid blir som for andre tiltak der.	Sett på vent

	Tiltak opp mot nasjonalt nivå	**Ansvar**
55	Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.	Politisk
56	Arbeide for at myndigheitene har ressursar til å fylgje opp forureiningslova med preventive sanksjonar.	Politisk
57	Arbeide for at operativt ansvar for opprydding av plast kjem innunder forureiningslova nasjonalt.	Politisk
58	Arbeide for å plassere operasjonelt ansvar og etablere føreseielege nasjonale finansieringsløysingar for profesjonelle aktørar som arbeidar med rydding og handterer avfall på avvege og marin forsøpling.	Politisk og *KII*
59	Vere ein pådrivar for at Noreg vert ein føregangsnasjon i arbeidet for plastreduksjon og mot forsøpling.	Politisk
60	Arbeida for at avfallshierarkiet vert førande for den nasjonale avfallspolitikken.	Politisk
61	Vere ein pådrivar for Noreg innfører forbud mot eingongsplast og arbeida for ei offensive implementering av EU sitt eingongsplastdirektiv kor Noreg går lenger einn minimumskrava i direktivet.	Politisk
62	Arbeida for at Noreg fylgjer opp EU sitt mål om å fasa ut bereposar i plast.	Politisk
63	Arbeide for at det i større grad brukast resirkulet plast i nye plastprodukt, og at produkta må utformast med mål om lenger levetid, at dei kan reparerast og gjenvinnast til nye produkt.	Politisk
64	Arbeida for innføring av krav om oppsamling av mikroplast for å stoppe utslepp til miljøet	Politisk
65	Arbeida for auka forsking på miljøvenlege materiale som kan erstatta plast og farlege stoff i plast.	Politisk
66	Arbeida for at plast som er vanskeleg å resirkulere, til dømes svart plast, ikkje lenger kan nyttast som emballasje.	Politisk
67	Arbeida for innføring av krav om gjenvinning av plastmateriale frå bygg- og anleggavfall.	Politisk
68	Arbeida for forbod mot bruk av isopor som flyteelement og i anna utandørs verksemd.	Politisk

status	Mogeleg oppfølging:	

Status frå *KII:* Prioritert innsatsområde i Vestkystparken. Styret er i dialog med Klima- og miljødepartementet og stortingsbenkane for Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland.	**Mogeleg oppfølging frå *KII:*** Ei gruppe i styret for Vestkystparken føl opp denne dialogen på vegne av styret. Regjeringa vil vidareutvikle arbeidet mot marin forsøpling og har beslutta at Senter for oljevern og marint miljø i Svolvær skal bli eit nasjonalt senter dedikert til dette arbeidet.	Prioritere

	Tiltak til internasjonalt nivå	**Ansvar**	**status**
69	Arbeide for at mikro- og nanoplast blir karakterisert som ein miljøgift.	Politisk	
70	Arbeide for at det blir etablert berekraftige internasjonale og nasjonale avtaler og retningslinjer for makro, mikro- og nanoplast	Politisk	
71	Vestland fylkeskommune skal samarbeide med EU om å innsnevre plastproduksjon til berre plasttypar som kan resirkulerast	Politisk og *INN*	**status frå INN:** Ikkje aktivitet på området så langt.

Mogeleg oppfølging:	

Mogeleg oppfølging: Å ta opp problemstillinga i Nordsjø-kommisjonen er truleg vår mest aktuelle inngang.	**Sett på vent** til 2022. Mogleg tema for møte i Nordsjø-kommisjonen.